

Aihe: Opitaan erottelemaan erilaisia mediasisältöjä ja niiden vaikutuksia omassa toiminnassa. Tutustutaan valheelliseen ja harhaanjohtavaan tietoon liittyviin ilmiöihin.

Oppiaine: Suomen kieli ja kirjallisuus **Vuosiluokka** 6. lk

Kesto: 2h

Välineet: Ipadit tai tietokoneet

Oppilas:

- tietää valheelliseen ja harhaanjohtavaan tietoon liittyviä ilmiöitä mediassa, kuten dis- ja misinformaatio, deepfake ja valeutiset.
- tuntee ja osaa nimetä joitain ajatuksia ilmaisevia, kantaa ottavia ja vaikuttamaan pyrkiviä mediasisältöjä, kuten mielipidekirjoitus, arvostelu, vlogi tai meemi.
- osaa nimetä joitakin mediasisältöjä, jotka edustavat fiktiota, faktaa ja mielipidettä, ja käyttää jaottelua apuna sisältöjen ymmärtämisessä ja tulkinnessa.
- laajentaa kokemustaan erilaisista mediasisällöistä. Oppilas tuntee mediasisältöihin liittyvää peruskäsitteistöä.
- osaa antaa joitain esimerkkejä mediasisältöjen vaikutuksesta omaan toimintaansa, tietoihinsa, mielipiteisiinsä ja mielikuviinsa. Oppilas tarkastelee vaikutuksia kriittisesti.

KÄSITELYEHDOTUS koottu Yle.fi Mediapaketti alakoululaisille:

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2021/02/08/valheenpaljastajan-mediataitopaketti-koululaisille-ja-opiskelijoille>

1) Alkuperinat

- Onko sinua joskus huijattu tai yritetty huijata?
- Miksi arvelet, että näin on tapahtunut?
- Miksi joku valehtelee tarkoituksella?
- Miksi on tärkeää, että puhumme totta vakavista asioista (esim. toiset ihmiset, terveys, turvallisuus)?
- Oletko nähnyt somessa tai netissä sisältöä, joka ei pidä paikkaansa?

2) Valheenpaljastaja -video

<https://areena.yle.fi/1-50699921>

Katsokaa video ensin kerran kokonaan.

Toisella kerralla pysäytetään tiettyihin kohtiin ja vastataan peukku ylös-alas äänestyksellä kysymyksiin.

3) Jatkotehdävät (a tai b) <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2021/02/08/valheenpaljastajan-mediataitopaketti-koululaisille-ja-opiskelijoille>

- a) tuotetaan omaa mediaa – ipadeihin tulee olla ladattuna kuvanmuokkausohjelma
- b) draamapedagogiikkaa (veikkaa vale).

4) Oletko valheenpaljastaja -testi

Oppilaat tekevät itsenäisesti. Opettaja voi jakaa QR-koodin taululle.

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2021/02/08/oletko-valheenpaljastaja-testaa-mediataitojasi-yle-oppimisen-testissa>

TUNTI 2

1) Luetaan kertauksena

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2021/02/08/valheenpaljastaja-kahdeksan-asiaa-jotka-jokaisen-pitaisi-ymmartaa>

2) Trollibunkkeri -pakohuonepeli (tietokoneella)

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2020/11/11/trollibunkkeri>